Уред на Обербек

Васил Николов (03.01.2022)

І. ЦЕЛ НА УПРАЖНЕНИЕТО

Да се изследва поведението на реверсионно махало и да се измери земното ускорение g.

ІІ. ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА УСТАНОВКА

Реверсионното махало е метална пръчка с тежести, които могат да се плъзгат по пръчката, и две възможни точки на окачване в двата края на пръчката. Едната тежест се фиксира в единия край, а другата се плъзга по пръта, и се измерват периодите на махалото спрямо двете точки на окачване като функция на разстоянието между тежестите. Теоретично може да се изведе че ако за дадено разстояние между тежестите двата периода T и T'съвпадат, то

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{l}{g}}$$

$$g = \frac{4\pi^2 l}{T^2} \tag{1}$$

където l е разстоянието между двете точки на окачване. По този начин може много точно да се определи земното

ускорение.

ІІІ. ТЕОРЕТИЧНА ОБОСНОВКА

Плъзгането на едната тежест променя инерчният момент на махалото, и затова то има различни периоди в зависимост от разстоянието между тежестите. От теоремата на Щайнер се извежда уравнение (1), и по него се пресмята земното ускорение.

IV. ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ ДАННИ И РЕЗУЛТАТИ

На фигурата се вижда зависимостта на двата периода на махалото като функция на разстоянието между тежестите. Червената точка е индикатор за това къде графиките се пресичат. От точни измервания по графиката се намира координатата на пресечната точка, която в случая отговаря на период $T=(1.3653\pm0.001)s$. Разстоянието между точките на окачване е $l=(46.314\pm0.002)cm$. Използвайки (1) крайната стойност за земното ускорение е

$$g = 9.809 \pm 0.02 ms^{-2}$$

Тази стойност на земното ускорение е в съгласие в общоприетата стойност $g = 9.81 ms^{-2}$.